

Chráněné hodnoty, kuriózní krajina

Téměř každý už o ní slyšel, ale málokdo ji skutečně zná. Velká maďarská nížina dala světu běžně používaná slova – pusta, paprika, čárda, čikóš –, avšak jejich skutečný význam zná jenom ten, kdo na toto neobvyklé místo zavítal.

Je to země ničeho v říši všeho. Místo, kde největší travnatá step, největší slaná jezera a bažiny v Evropě ukrývají hodnoty jinde nevidané. Kde čikóš pro pobavení publika předvádí bravurní jezdecké kousky a přitom rozumí zvířatům stejně tak dobře jako kdysi jeho předchůdci. Kde jsou řezbářské práce pastýřů vystaveny jako muzejní exponáty, avšak ten, kdo si najde čas, může se setkat s pokračovateli někdejších mistrů i dnes. Kde oblíbené čárdy plní současné nároky hostů, zatímco jejich zdi i vnitřní vybavení vyprávějí o minulosti.

O oněch dobách, kdy se v těchto, pro pustu tak příznačných hostincích, setkávali pastýři žijící se svými zvířaty na pastvinách, honáci koní (csikós) a honáci krav (gulyás). A samozřejmě i legendární zbojníci, pro vrchnost bandité, podle lidových legend však hrdinové a zastánci chudých. Čárdy stávaly na rozmezí dvou žup. Panduři při pronásledování zbojníků nesměli překročit hranici své vlastní župy, a tak jim pronásledovaný často unikl do bezpečí poté, co přestoupil přes střed hostince do župy sousední.

Domovem legend a legendárních pozoruhodností je Velká uherská nížina. Největší její část zabírající pusta Hortobágy, jejíž součástí je i ptačí rezervace na jezeře Tisza-tó, se dostala na Seznam světového dědictví UNESCO. Na jejím území najdeme tři národní parky, souvislé pásmo ovocného stromoví v záplavové zóně, co do velikosti v Evropě bez obdoby, jedno z nejproslulejších poutních míst řeckých katolíků a dvě středoevropské kuriozity, největší větrný mlýn a jediný zachovaný středověký cihlový hrad postavený na rovině. Dále je tu k vidění nejstarší železniční stanice Maďarska, druhý největší panoramatický obraz na světě a několik set mohyl, tzv. kumánských chlumů, v maďarštině "kurgán" nebo "kunhalom". Jsou to uměle navršené pahrbky o výšce 5-10 m, jejichž stáří se odhaduje na více než 2000 let. Sloužily jako pohřebiště, tábořiště i jako strážní místa.

Západní hranici Velké nížiny tvoří Dunaj, uprostřed ji protíná druhá největší maďarská řeka Tisa. Na té vládne zcela jiný život, než na poměrně blízkém Dunaji. Lodní provoz na Tise je minimální, zato ji hojně vyhledávají vodáci. Na Tise je málo mostů, ale spousta přívozů, dokonce jedenáct takových, kde se dosud převáží na pramici třeba i tak, jako za dob našich prababiček. Stačí se jen jedinkrát zastavit na břehu Tisy, aby člověk pochopil, proč ji už po staletí nazývají "plavou". Do žlutava ji barví jemná a sotva patrná zrníčka písku, vznášející se v jejím toku. Z říčního břehu, někde písčitého a jinde zase pokrytého oblázky, vytvarovala příroda po celém maďarském úseku Tisy velmi příjemnou pláž. Velké nížině patří v Maďarsku prvenství v počtu hodin slunečního svitu v roce, navíc se i traduje, že se tu v termálních pramenech koupe i slunce. A opravdu, místa proslulá léčebnými prameny se tu dotýkají jedno druhého.

V paprscích slunce uzrávají hungarika, jako meruňky, ze kterých se pálí oblíbená kecskemetská meruňkovic (barackpálinka). Město Gyula je známé svojí klobásou gyulajka, která by nemohla být tím, čím je, pokud by v ní chybělo nejdůležitější koření maďarské kuchyně, paprika. Bez ní se neobejde ani salám Pick, guláš, gulášová polévka, o rybí polévce ani

Hortobágy, most s devíti oblouky

nemluvě. Ke znamenitým plodinám kraje patří vynikající cibule z Makó, které město zbuvalo i vlastní stánek. Dům cibule je střediskem společenského, kulturního a divadelního dění města.

Milovníci ovoce mohou ochutnat szatmáрске švestky a szabolčská jablka, vynikající jak za syrova, tak zpracované do zavařenin či destilátů. Když se na podzim klátí vlašské ořechy, stojí za to ochutnat jejich milotskou sortu s papírovou skořápkou. Na počátku 19. století je vedla v patrnosti i vídeňská burza.

V Maďarsku nenajdeme žádný další kraj, kde by se tak, jako tady, kovalo tolik gastronomických festivalů a akcí. Města Baja a Szeged (Segedín) pořádají celonárodní veselici s vařením rybí polévky, v Gyomaendrödu a Kisteleku se koná festival sýrů a gastronomie, v Szatmárcseke soutěž ve vaření povidel. Festival v Békéscsabě je věnován klobásám, v Szolnoku gulášové polévce, v Makó cibulí, o četných dalších přehlídkách a ochutnávkách vín ani nemluvě.

Na Velké nížině si nevybere z místní bohaté programové nabídky podle svého vkusu jen ten, kdo se cítí dobře výlučně mezi horskými velikány. Kdo je založen jinak, toho obohatí neobyčejné zážitky.

Maďarská turistika a. s.

www.hungary.com

Malé dědinky – velké atrakce

Tákos

Horní Potíší Je jedním z nejromantičtějších a nejobdobrodružnějších zákoutí Maďarska. Kraj, kterým protékají čtyři řeky, Tísa, Túr, Szamos a Kraszna, je ideálním místem odpočinku pro každého, kdo má v oblíbené nedotčenou přírodu. S pádlem v ruce tu můžete usednout do kánoe nebo do kajaku, stanovat v ořechovém háji *Tizsakórád (I2)*, ubytovat se ve venkovské chalupě, zarybařit si v mrtvých říčních ramenech, můžete vyhledat ovocné stromoví v záplavovém pásnu, rozlohou padesáti hektarů nejrozsáhlejší v Evropě *Kisar (H2)*, nebo pozorovat v Chráněné přírodní oblasti Szatmár-Bereg vzácné ptáky.

Takřka v každé ze zdejších malých vesniček se najde nějaká pozoruhodnost, jinde nevidaná. Na hřbitově v *Szatmárceke (H2)* je například evropskou raritou skupina bezmála 600 dřevěných vyřezávaných náhrobků ve tvaru štíhlého člunu a výšky dospělého člověka. Uprostřed hřbitova stojí náhrobek Ference Kölcseyho, autora textu maďarské národní hymny. K ojedinělým

památkám svého druhu ve střední Evropě patří i dosud provozovaný vodní mlýn z 18. století v obci *Túristvárdi (H2)*. Také okolí této chráněné roubené stavby na kůlech je neobyčejně krásné. *Sonkád (H2)* byl za vysokou odbornou úroveň restaurátorských prací na lidově barokním interiéru zdejšího protestantského kostela z 15. století odměněn cenou Europa Nostra. Kalvínský kostel v obci *Csaroda (H2)* je jednou z nejkrásnějších v zemi dochovaných pozdně románských staveb v Maďarsku. Památkami lidové architektury oplývá *Tarpa (H2)*, kde se jako poslední svého druhu v Maďarsku zachovala nevšední průmyslově historická památka, žentour z poloviny 19. století, kdysi poháněný silou tažných zvířat.

Tákos (H2) Zdejšího široko daleko proslulého kalvínského kostela, postaveného v roce 1766 ze dřeva a proutí vymazaného hlínou a s podlahou z udusané hlíny, se nedotkl čas, i dnes vypadá stejně jako v 18. století.

*Nyíregyháza,
sídlo župního úřadu*

Sonkád, kostel odměněný cenou Europa Nostra

Vnitřní zařízení ve stylu lidového baroka a malovaný strop, skládající se z 58 dřevěných kazet zdobených květinovými motivy, jsou prací místního truhlářského mistra. Mezi jeho malovanými kyticemi se nenajdou dvě totožné. Vedle kostela stojí dřevěná zvonice.

Nyíregyháza (G2) Jedno z největších měst severního regionu Velké nížiny s upravenými parky, budovami v eklektickém slohu, udávajícími městu rozhodující tón, secesním řeckokatolickým kostelem a biskupským palácem. Na okraji Nyíregyházy se v mohutné doubravě rozprostírá Slané jezero Sóstó, už po 300 let oblíbené lázeňské a léčebné středisko. Jeho voda o teplotě 50 °Celsia působí blahodárně na nemoci pohybového ústrojí. Poblíž jezera stojí vodárenská věž, která je jak průmyslovou historickou památkou, tak symbolem zdejších léčebných lázní (*Sóstógyógyfürdő – G2*). V Sóstó je rovněž Skanzen, představující stavby z různých koutů Horního Potisí. Kromě obytných budov z 19. století tu spatříme i perníkářskou, síťářskou a ševcovskou dílnu, školu, hasičskou zbrojnicí, kostel a krčmu.

Nyírbátor (H2) Protestantský kostel je gotickým skvostem z 15. století. Kostel je proslulý i jako dějiště varhanních koncertů a vedle stojící zvonice, chloubou zručnosti a umění někdejších uherských řezbářů, patří v Maďarsku k největším a nejkrásnějším. Římskokatolický kostel minoritů skrývá další vzácnost: vyřezávaný a malovaný pašijový oltář z 18. století.

Máriapócs (G2) Nejvyhlášenější poutní místo řeckých katolíků. Setkávají se zde poutníci z mnoha koutů Evropy, nejvíce, až několik set tisíc, jich bývá o zářijové pouti, konané v neděli nejbližší svátku Panny Marie. Zdejší bazilika z 18. století se stala cílem této mariánské pouti pro zázračný, slzy ronící obraz Bohorodičky. Původní obraz zhotovil na objednávku jakýsi potulný malíř. Když začala Panenka Marie v roce 1696 slzet, dolehla zpráva o tomto zázraku až na vídeňský dvůr a mariánský obraz byl na příkaz císaře převezen do Stephansdomu. Jistý košický mistr však vyhotovil jeho kopii a tu lze spatřit v Máriapóci dnes. V roce 1715 a v roce 1905 se udál zázrak i s druhým mariánským obrazem, když také začal slzet. Do kostela v Máriapóci zavítal roku 1991 i papež Jan Pavel II.

Tiszadob (F2) Zámek rodu Andrásyů dal postavit po vzoru francouzských zámků na Loire někdejší ministr zahraničí Gyula Andrásy. Zároveň založil vsadu za budovou zámku i anglický park, jehož zimozrázové bludiště je v Maďarsku zcela ojedinělé.

Máriapócs, poutní místo

Tiszadob, zámek rodu Andrásyů

Úchvatná krása nekonečna

Hortobágy

Hortobágy (F3) Jedna z největších travnatých stepí v Evropě, pusta Hortobágy, byla zanesena na Seznam světového dědictví UNESCO v roce 1999. V krajině rovné jako mlat nestojí pohledu nic v cestě, obzor se ztrácí v nekonečnu. Mýlil by se však ten, kdo by se domníval, že pusta je jednotvárná. Její rozmanitost se skrývá v detailech. Ztělesňují ji osobitá fauna a flóra a příznačné studny s vahadlem čnicím k nebi, ze kterých se svorně napájela putující stáda i honáci. A samozřejmě svérázná díla lidové architektury, čárdy, uherské zájezdní hostince, budované mimo vesnice podél cest protínajících Velkou nížinu.

Čárdy jsou dnes oblíbeným cílem turistů, kteří v nich mohou holdovat chutným jídlům a nápojům pastýřů z pusty. K nejproslulejším z nich patří tři sta let stará čárda Hortobágyi, vybudována na cestě, po níž kupci dováželi sůl ze Sedmihradska do Budína. Přístřešek poblíž čárdy, kde kdysi stávaly povozy cestujících, je dnes Pastýřským muzeem. Nedaleko odtud najdeme nejdelší maďarský silniční kamenný most, proslulý Most o devíti obloucích, 167 metrů dlouhý a více než 170 let starý. Pusta má vlastní zoologickou

zahradu, kde v ohradách pod širým nebem žijí prapůvodní zvířecí druhy, jako šedý uherský skot, buvol domácí, dlouhosrstá ovce racka či stepní kozy. Jen několik kilometrů odtud je vzdálena obec **Máta (F3)**, středisko proslulého hortobádského chovu koní. Honáci koní (číkóšové) v typických modrých plátěných košilích, širokých gaticích a černých kloboucích zde předvádějí žasnoucímu publiku bravurní kousky jezdeckého umění a drezúry koní.

Převážnou část oněch 80 tisíc hektarů, které tvoří celkovou plochu Národního parku Hortobágy, představují pastviny se solnatou půdou, tedy pusta na slovo vzatá, prostřídaná bažinami, mokřinami, tůňemi i rybníky. V oblasti bylo dosud zaevidováno 342 ptačích druhů, z nichž 152 jich na území národního parku hnízdí. Podzimní podivuhodnou podívanou je tah jeřábů, kteří se tu navečer slétají k odpočinku ve více než desetitisícových hejnech.

Jászberény (D3) Příslušníci jáského etnika, které je iránského původu, se ve zdejší kraji usadili ve 13. století. Jászberény, známý i svými termálními lázněmi, je v tomto užším regionu nejvýznamnějším městem. Před více než

Debrecen, Velký kalvínský kostel

125 lety tu bylo založeno Jáské muzeum, přibližující minulost, odívání, užité předměty a pracovní nástroje tohoto etnika. Mezi jeho exponáty patří také mnoho set let starý lovecký roh vyřezaný ze slonoviny, který staré maďarské pověsti přisuzují do vlastnictví vojevůdce Lehela, podnikajícího výboje proti západním sousedům.

Debrecen (G3) Druhé nejlidnatější maďarské město se od svého založení stalo dokonce dvakrát hlavním městem Uher. Říká se mu také "Kalvínský Řím", protože mu od 16. století, kdy zdejší obyvatelstvo začalo přestupovat na novou víru, připadla role nejdůležitějšího střediska uherské reformace. Jeho nejvýznamnější historickou památkou je protestantský Velký kostel, jehož dnešní podoba vznikla po přestavbě počátkem 19. století, a Kolej reformované církve, jejíž knihovna s 500 tisíci svazky je největší církevní sbírkou Maďarska. V muzeu Déri lze spatřit Kristovu trilogii, monumentální triptych od malíře Mihálye Munkácsyho. Opomenout nelze ani budovu zdejší radnice, jeden z nejkrásnějších výtvorů maďarského klasicismu.

Rozlehlý městský park Velký les Nagyerdő je oblíbeným výletním místem. Najdeme v něm zoologickou a botanickou zahradu i termální lázně, uplatňující léčivou vodu při čtyřiceti druzích kúr. Vynikající vybavení lázeňské kliniky je uznáváno po celé Evropě. Nedaleko odtud bylo otevřeno Aquaticum, kryté centrum vodních atrakcí. Jeho jeskynní lázně, jacuzzi a palmy slibují stejný zážitek jako ve skutečném středomořském aquaparku.

V obci **Nyíracásd (G3)** nedaleko Debrecenu stojí jako jedna z mála středověkých stavebních památek, dochovaných v takřka původní podobě, kostel s gotickými prvky, patřící dnes reformované církvi.

Hajdúszoboszló (F-G3) Nejpoblárnější rekreační místo Velké nížiny, přezdíváné "Mekka revmatiků", je zároveň i největšími maďarskými lázněmi. Pramen léčivé vody o teplotě 75 °C vyvěrá z hloubky 1100 metrů a obsahuje dvacet různých rozpustných minerálních látek. Už po 2-3 týdnech lázeňské kúry dochází k tak významnému zlepšení, že se sem pacienti trpící neduhy pohybového ústrojí, gynekologickými, kožními a interními chorobami z roku na rok pravidelně vracejí. Léčivé účinky vykazuje i pára s obsahem soli a jódu, vystupující z velkoplošných bazénů. Lázně jsou obklopeny hotely a rekreačními objekty. Aquapark je se svým obřím toboganem o délce 113 metrů, čtyřdráhovou závodní skluzavkou a dalšími atrakcemi vítaným zdrojem zábavy bez ohledu na věk.

Čikóšové, pastevci koní

Hajdúszoboszló, Aquapark

Hajdúböszörmény (G3) Jeho bohatou historickou minulost nelze zastřít. Jedna ze zajímavostí města spočívá v jeho kruhovitém uspořádání, považovaném za ojedinělé. Jako "hlavní město" maďarského etnika hajdú zve k prohlídce muzea, které se této skupině obyvatel věnuje (Hajdúsági Múzeum), i sbírky lidové architektury v místním skanzenu. Poblíž ležící **Hajdúnánás (G2)** je kromě osobitých rukodělných tradic, zaměřených na výrobu rohoží a slaměného zboží, přitažlivý pro svoje léčebné lázně s vysokou úrovní.

Nádudvar (F3) Obec je už déle než 200 let domovem celých hrncířských generací. Zhotovuje se tu proslulá černá keramika, která za svou barvu vděčí speciální vypalovací technice. Nepocházející nádoby se zdobí geometrickými vzory a květinovými motivy.

Kuriózní vodní svět

Jezero Tisza – Tisza-tó (E3) Druhé největší jezero Maďarska není dílem přírody, nýbrž lidského záměru. Jezero Tisza je umělou vodní nádrží, která vznikla po přehrazení řeky Tisy v sedmdesátých letech 20. století. Svérázný a spletitý vodní svět sem znovu přilákal zvířata, která již z okolí zcela vymizela – například bobry. Hnízdí tu chráněné i přísně chráněné ptactvo a třít se sem připlouvá na padesát druhů ryb. Lze tu spatřit i největší leknínové pole Evropy.

Na jednotlivých a charakterově odlišných úsecích jezera i na 71 km dlouhém pobřežním pásmu spolu dobře vycházejí příroda a člověk, ekologie a vodní sporty.

Vodní pánev Tiszavalki (E3) je chráněný, a návštěvníkům proto částečně uzavřený, hustým rákosím porostlý ptačí svět sám o sobě. Ptačí rezervace se jako součást Národního parku Hortobágy rovněž dostala na Seznam světového dědictví. Vyskytuje se tu zhruba 200 ptačích druhů – mezi nimi husa velká, raroh velký a erbovní pták maďarských ochránců přírody,

volavka bílá. Mimo dobu hnízdění se lze k jejich domovišti přiblížit na lodkách s ručním či elektrickým pohonem, s výjimkou těch míst, která jsou celoročně nepřístupná. Ptáci se však dobře pozorují i z přehradního systému kolem jezera, na který se můžeme vydat pěšky, na kole či na koni.

Střední část jezera, vodní pánev **Poroszlói (E3)**, je sice také chráněným územím, navštívit se však dá bez podstatných omezení. Co do počtu pozoruhodností jen stěží zaostává za severní oblastí a je pravým rybářským rájem. Po stavbě přehrady na Tise se v zaplavených oblastech objevila neuvěřitelná hojnost ryb. Říční koryto s četnými meandry a stromy nakloněnými k hladině, přehradní nádrž s ostrovy a s velkými otevřenými vodními plochami, často lemovanými rákosím – to vše slibuje bohatý úlovek ryb, hlavně dravých, nejen v létě, ale i v zimě.

K zajímavostem jezera patří to, že jeho středem protéká v původním korytu řeka Tisa, oblíbená vodácká trasa. **Záliv Abádszalóki (E3)** na jihu jezera Tisza je doménou milovníků vodních sportů. Kromě jachtingu a windsurfingu je zde povoleno – na rozdíl od zvyklostí vládnoucích na jiných evropských jez-

Vodácká túra po řece Tise

Abádszalók

erech – používat motorové čluny a vodní skútry, na které se tu specializuje řada půjčoven. Podél zálivu se táhne nejdelší – přibližně jednokilometrová – přírodní pláž jezera Tisza, na kterou se pojí zábavní centrum. Mělká a rychle se oteplující voda při pobřeží je bezpečným místem i pro koupání dětí. A nejenom pro ty malé se nabízí zajímavá podívaná v Muzeu panenek v Abádszalóku.

Tiszaújváros (F2) Ve městě ležícím na sever od jezera vyrostl jeden z nejmodernějších lázeňských komplexů v Maďarsku s léčebným úsekem, bazény pod širým nebem, vodními atrakcemi a balneo-fyzioterapeutickým centrem. Voda s obsahem jódu vykazuje léčivé účinky.

Tiszacsege (F3) Léčebné lázně s vodou o teplotě 72 °C působí blahodárně na revmatické a svalové bolesti. Obec, která leží v romantické krajině poblíž divoce krásného břehu Tisy, spravuje chráněnou přírodní oblast ostrova Kácsa s její nedotčenou faunou a flórou. Ze zdejšího přístavu lze v létě podnikat výlety motorovou lodí po trase vedoucí potiskými lužními lesy. Místní pozoruhodností je v původní podobě dochovaná baráčnická rychta a kostelní tvrz.

Tiszafüred (F3) Jedno z nejoblíbenějších rekreačních středisek u jezera Tisza, z jehož dobře vybavených přístavů se můžeme na různých vodních dopravních prostředcích vydat do mrtvých ramen řeky, porostlých lekníny. Místní příjemná písčité pláž a termální léčebné lázně se těší velké oblibě. V roce 1949 tu bylo ve starém záměčku založeno první maďarské muzeum venkovské kultury. Hrnčířský dům s dochovaným původním vnitřním zařízením seznamuje hosty s životem a dílem slavné domorodé dynastie hrnčířů.

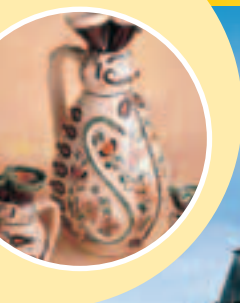

Tiszafüred, práce na hrnčířském kruhu

Tiszaújváros, lázně

Karcag, větrný mlýn

Lidový kraj z Karcagu

Sklizeň rákosu

Poroszló (E3) Skanzenový dům seznamuje se starým náčiním rybářů a jejich předměty denní potřeby. I tady je možný pronájem sportovních vodáckých potřeb a dá se odtud vyjet motorovou lodí na jezerní túru.

Kunhegyes (E4) Klasicistický kalvínský kostel o dvou věžích spatří přichozí z pusty už zdaleka. Pojme až 5000 osob, a proto je nazýván katedrálou Velké nížiny. Jako památný objekt můžeme ve městě shlédnout větrný mlýn a seznámit se s místními tradicemi starých rukodělných řemesel.

Berekfürdő (F3) Zdejší léčivá voda vábí návštěvníky i z daleka, aby tu v léčebných lázních našli úlevu od bolestí kloubů a pohybového ústrojí. Světovou proslulost si ale obec získala ani ne tak díky lázním, jako spíše pro velkou oblibu produktu místní sklárny, takzvaného "závojevého" skla, které se za použití zvláštní technologie zdobí vzorem složeným z velmi tenkých prasklinek.

Karcag (F4) V oblasti zvané Nagykság jihovýchodně od jezera Tisza najdeme v okolí města Karcag nejvíce kumánských mohyl. Tyto svérázné pahrbky, dnes chráněné přírodní útvary, mohly být podle všech předpokladů kdysi nejspíše pohřebišťemi. Jsou 5–10 metrů vysoké, s průměrem 20–50 metrů, a mají tvar kužele či polokoule. Kumáni, členové původně kočovného národa pastevců, ale i skvělých válečníků, se na Velké nížině usadili ve 13. století. V muzeu Nagykság v Karcagu se můžeme seznámit s jejich historií, s předměty připomínajícími jejich pastevecký život, s malovaným kumánským nábytkem a s místní slavnou keramikou. Figurální džbánky zdejších hrnčičů, tzv. Miska-kancsó, zobrazující husary s čáku na hlavě, byly na Světové výstavě v Bruselu odměněny Velkou cenou. (Kolekce těchto džbánek je vystavena v Hrnčičském domě.) Karcag je však znám i dalšími výtvoři rukodělných řemesel, polévaným a černým hliněným nádobím, paličkovanými krajkami, výrobou plstěných nášívek a rozmanitými koláčky z pece. Ojedinělou pozoruhodností je průmyslově historická památka, větrný mlýn, a široko daleko proslulá čárda Morgó.

Berekfürdő

Kétpó, zámek rodu Almásyů

Cserkeszölő, léčebné a termální lázně

Szolnok (E4) Řeka, která od jezera Tisza pokračuje v cestě na jih, zpomaluje svůj tok u města Szolnok. Město, které leží uprostřed Velké nížiny na soutoku Tisy a Zagyvy, se už před více než 900 lety stalo důležitým bodem zdejší obchodní trasy. Nachází se tu nejstarší nádražní objekt v Maďarsku, zvaný Výpravna (Indóház). V okruhu milovníků umění si získala proslulost daleko přesahující hranice města Szolnocká umělecká kolonie, z níž vyšlo mnoho velikánů maďarského moderního umění. Kolonie zahájila činnost v roce 1902 s 12 ateliéry a dvěma pavilony. Nebyla nikdy provozována jako škola, protože každý umělec, který tu pracuje, dbá na zachování vlastní individuality i stylu. Díla odtud lze spatřit v Szolnocké obrazárně.

Příjemné říční pobřeží nabízí mnohou příležitost k odpočinku a rozptýlení. K prvořadému přírodnímu bohatství Szolnoku patří termální pramen vyvěrající z hloubky téměř 1500 metrů, jakož i řeky Zagyva a Tisa, resp. jejich mrtvá ramena, jímž můžeme vděčit za vynikající příležitosti k provozování vodních sportů.

Törökszentmiklós a Kétpó (E4) jsou lokality spjaté s rodinou Almásyů, která tu dala zbudovat zámek a založila jeden z nejproslulejších chovů anglických plnokrevníků v Maďarsku. Místo je celostátním střediskem výrobků vázaných ze slámy, rukodělné tábory se pořádají každoročně.

Mezőtúr (E4) proslul světoznámými hrnčířskými výtvary, už od 16. století se tu vyrábějí mísy, talíře, krajáče, džbánky a butelky příznačných barev, s červenými, zelenými a bílými vzory na okrově žlutém podkladu.

Cserkeszölő (E5) Tuto potiskou obec proslavily celoročně provozované léčebné lázně, jejichž 83 °C horký jódový pramen s bohatým obsahem minerálních látek byl objeven v roce 1943. Revmatictí pacienti tu zprvu museli vzít zavděk pobytem v jámách vyhloubených do písku, dnes se však zmodernizovaná pláž a léčebné lázně, ke kterým přibýly i vitální koupele, staly turistickým rájem s mezinárodní pověstí. Pramen je doporučován i k pitným kúrám. Pozornost si rovněž zaslouží nedaleké arboretum v Tiszakürtu.

Szolnok

Rybářský úlovek

Hungarikum v povodí Körösü

Szabadkígyós, zámek rodu Wenckheim

Oblast řek Körös V jihovýchodní části Potisi nabízí mimořádný zážitek Národní park Körös-Maros, do kterého spadá povodí pěti řek, Rychlého, Černého a Bílého Köröse, Berettyó a Marose. Ochraňované hodnoty této krajiny mají i dnes spojitost s vodou, i když jsou už dávno pryč časy, kdy tu bylo více lodí než aut a kdy nezkrotně se vinoucí řeky napájely močály. Do 18. století tu vládly čluny vydlabané z jednoho kusu dřeva, pohybuující se nejen po vodě ale i v močálech. Tyto "bahenní loďky" táhl kůň nebo vůl.

Řeky jsou bohaté na ryby, břehy řek na ptactvo, lesy na zvěř. Můžeme tu spatřit i takový vzácný ptačí druh, jakým je drop. Rezervace u obce *Dévaványa (F4)*, založená v roce 1975, je domovištěm nejpočetnější populace dropů v Evropě. Člověk je v zimě krmí a celoročně střeží jejich klid i jejich hnízdiště pod širým nebem pustý. O práci ochránců ptactva informuje výstava, chráněná území lze navštívit, avšak do přísně chráněných je vstup pouze na zvláštní povolení.

Pradávná řemesla v oblasti řek Körös dodnes žijí. V obci Békés i dnes následovníci starých mistrů pletou koše, *Békésszentandrás (E5)* je proslulý výrobou ručně vázaných kobereců.

Na jihu Velké nížiny je skoro nemožné urazit padesát kilometrů, aniž bychom narazili na nějaké léčebné lázně. V povodí Körösü se kromě známých lázeňských měst nabízí možnost lázeňských kúr například ve *Fizesgyamatu (F4)*, v *Dévaványi* nebo v *Mezőberényi (F5)*, v divotvorných lázních Gyopárosfürdő, patřících k městu *Oroszáza (E5)*, či na pláži tzv. Růžových lázní obce *Tótkomlós (F6)*, obývané převážně slovenskou národností. V termálních lázních v *Makó (E6)* v údolí řeky Maros se nabízejí marošské bahenní zábaly. Tento region je bohatý i na kulturní památky. 23 ha rozlehlý letitý park impozantního zámku rodiny Wenckheimů z 19. století v *Szabadkígyósi (F5)* je plný neobvyklých stromů a rostou v něm největší habry v Maďarsku. Jediněnou hodnotou obce Vésztő je při archeologických vykopávkách odkrytý klášter z 9. – 10. století, známý pod názvem Csolt monostor.

Gyula, hrad

Gyula

Gyula (F5) Úspěšná historie jednoho z nejpůvodnějších "hungarik", zdejší klobásy gyula-jky, započala v 19. století v malé manufaktuře tohoto lázeňského města Velké nížiny. Chutná a osobitě kořeněná klobása získala v roce 1935 na Světové výstavě v Bruselu zlatou medaili. Dnes ji podle dávného receptu vyrábí místní masokombinát. To je však pouze jedna z místních pozoruhodností. Z někdejší celé ostrovní pevnosti se tu jako jediný ve střední Evropě dochoval středověký cihlový hrad zbudovaný na rovině, ve kterém se každé léto konají divadelní představení. Hned vedle se nachází zámek rodu Almásyů v barokně copánkovém slohu, a v jeho věkovitém parku o více než osmi hektarech stojí za to vyhledat bazény s léčivou vodou světově proslulých Hradních lázní (Várfürdő). Mezi přívětivými měšťanskými domy narazíme na zvláštnost ceněnou labužníky: na jednu z nejslavnějších starých maďarských kaváren. Vnitřní zařízení "Stoleté cukrárny", zbudované v roce 1840, je z velké části původní. Zdejší známým rodákem je světově proslulý hudební skladatel a tvůrce maďarské národní opery, Ferenc Erkel. K městu měl však blízko i jeden z největších mistrů německého malířského umění, Albrecht Dürer, jehož otec se v Gyule narodil.

Békéscsaba (F5) Osada, která městu předcházela, se v dobách turecké nadvlády zcela vyliadila. Později místo osídlili slovenští kolonisté. Jednou z nejcharakterističtějších starých budov Békéscsaby je Slovenský lidový dům s verandou z 19. století. Můžeme tu spatřit i největší evangelický kostel země s věží vysokou 70 metrů. Nějakou dobu ve městě studoval jeden z nejslavnějších maďarských mistrů realistické malby 19. století, Mihály Munkácsy. A podobně jako v sousední Gyule, se i v Békéscsabě zhotovují chutné klobásy, podle města nazývané čabajka.

Gyomaendrőd (F4) 16 mrtvých ramen Trojího Köröse je pravým rájem pro rybáře a vodní sporty. Město Gyomaendrőd, ležící v chráněné přírodní oblasti protkané vodními toky, proslavila světově známá tiskárna Kner (1882). V neobarokní vile jejího zakladatele dnes sídlí Polygrafické muzeum. Za shlédnutí stojí i kuriózní sbírka motocyklů a Skanzenový dům s bohatou ukázkou archeologických nálezů.

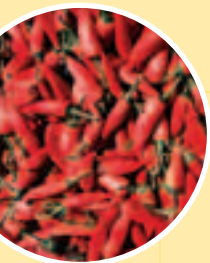
V lokalitě **Drosháza-Gyopárosfürdő (E5)** je soustava „záračných jezer“ a její celé okolí přírodním lázeňským místem s uklidňujícím mikroklimatem. Do zdejších lázní jsou soustředěny jak služby terapeutického centra, tak množství vodních atrakcí. Ve městě bylo též zřízeno kuriózní muzeum studní.

Szarvas, zámek rodu Balzů

Szarvas (E5) Přívětivé městečko Velké nížiny, centrum **Národního parku Körös-Maros (E6)**. Návštěvníci tu mohou shlédnout jedno z nejkrásnějších a největších maďarských arborét, které bylo v 19. století vytvořeno po vzoru vídeňského zámeckého parku Schönbrunn. Na 82 hektarech se nachází více než 1600 stromů a dřevin. Na břehu Mrtvého Köröse stojící památník tvaru větrného mlýnu upomíná na někdejší geografický střed Velkých Uher. Ve 200 let staré budově szarvašské zemědělské školy je umístěno Národopisné muzeum. Nevšední technickou historickou památkou je dodnes provozuschopný žentour na mletí mouky a krupice, přičemž v celém Maďarsku lze spatřit už jenom tři takové.

V nejslunnějším kraji

Szeged, Votivní kostel

Szeged (E6) Město na březích Tisy se může pyšnit svým nejednotněji uspořádaným centrem, památky starší sta let tu nejsou. V roce 1879 tu rozvodněná Tisa zničila na pět tisíc domů, přestálo jich pouhých 265. Mezi nimi i Věž sv. Demetra a pozůstatky kostela ze 13. století. S mezinárodní solidaritou a na základě promyšleného urbanistického plánu bylo město znovu postaveno. Na jednotlivých úsecích Velké okružní si dnes může mnohý zahraniční návštěvník přečíst jméno hlavního města své země. Je to trvalá upomínka místních na ty evropské země, které pomohly nejvíce. Obyvatelé Szegedu, kteří povodeň přežili, nechali ve městě jako výraz vděčnosti vztyčit Dóm, neorománskou biskupskou katedrálu pro pět tisíc osob. Uvnitř jsou jedny z největších varhan v Evropě a v kostelní věži vyzvání druhý největší zvon Maďarska o váze 86 metrických centů. Obzvláště nádherným dílem secesního umění je Reökův palác. V Szegedu lze spatřit i jednu z nejkrásnějších evropských synagog.

Szeged patří v Maďarsku k nejvýznamnějším centrům výroby mleté papriky. Podle tajného receptu z 19. století se tu vyrábí jedinečně aromatický salám Pick. A stále jsou zde k dostání proslulé segedínské klapající pantoflíčky s ručně vyšívaným svrškem, kdysi běžná obuv pro dívky a paní.

Ópusztaszer (E6) Kraj kolem jižního úseku řeky Tisy nabízí zajímavé programy nejen milovníkům přírodních krás, ale i zájemcům o kulturu a historii. Letní szegedské hry na přírodní scéně – v jejichž rámci vystupují i světové hvězdy vážné hudby, operního i tanečního umění – prosluly široko daleko. V Ópusztaszeru se mohou návštěvníci v unikátním Národním historickém pamětním parku seznámit s více než tisíciletou historií Maďarů.

Podle kronik tu kmenoví náčelníci v 9. století po příchodu do nynější vlasti uspořádali první zákonodárny sněm a ustanovili na něm zvykové právo, upravující soužití Maďarů usazujících se v Karpatské kotlině. Události

Mezőhegyes

Szeged, Klauzálóva náměstí

příchodu Maďarů do vlasti vykresluje v Pamětním parku panoramatický, dnes za světovou senzaci považovaný obraz. Panorama se zvláštními stereoskopickými prvky namaloval v roce 1894 spolu se svými přáteli umělci malíř Árpád Feszty a malba již tehdy sklídila ohromný úspěch. Je to druhý největší panoramatický obraz světa s plochou 1760 metrů čtverečních, na němž se vyskytuje 2000 postav. V nedávné minulosti byl odborně zrestaurován.

Na území pamětního parku byly rovněž objeveny pozůstatky jednoho z nejstarších kostelů země a k němu patřícího benediktýnského kláštera z 11. století. Archeologové tu odkryli i základy středověké zvonařské dílny. Na místě lze spatřit ojedinělou evropskou raritu, bronzový zvon sv. Gellérta, znovu ulitý z původní formy, která, v době nálezu roztržštěna na více než tisíc kusů, se však musela nejprve složit.

Ve zdejších skanzenu se můžeme na památkách seznámit s životem venkovanů 19. století. Spatříme tu rozmanité budovy od domu pěstitele papriky přes venkovskou jednotřídku až po rybářskou chatrč spolu s užitným náčiním a zařízeními. Samostatná expozice je věnována Maďarům roztroušeným ve světě. Vztah mezi člověkem a přírodou ukazuje výstava s názvem Les a příroda. V pamětním parku se celoročně pořádají jezdecké a lukostřelecké exhibice a další tradice dbalé programy.

Csongrád (D5) Mimořádnou hodnotu tohoto města, založeného na soutoku dvou řek, Tisy a Kőröse, představuje jeho staré městské jádro, tvořené chráněnými rybářskými příblytky z 19. století. O třiceti stavbách s rákosovou střechou se předpokládá, že měly i obranný účel. Jejich uzavřené dvorky kryje prkenný plot, většina domů nemá ani okna do ulice. Celé původní městské centrum – v jehož některých domech lze přenocovat – je městskou památkovou rezervací.

Mezőhegyes (F6) Královský hřebčinec založený v roce 1784 dobře znají milovníci koní a jezdeckého sportu z celého světa. Po třicetiletém úsilí tu byla vyšlechtěna proslulá uherská rasa koní nóniusz. Statek se skládá z téměř šedesáti chráněných barokních budov, z nichž dnes už jen krytá jízďárna plní svou původní roli, v zimě slouží jako výběh pro koně. Z dvou dříve kasárenských budov jsou hotely, jeden s empírovým a druhý biedermeierovým interiérem. Architektonickou raritou je někdejší sídlo velitele hřebčince a fronta domů zapuštěných do země, někdejších obydlí honáků koní. Bohatou sbírkou exponátů uchovává Muzeum vozů a je zde k vidění i největší mlat v Maďarsku. Okolí města je výborným loveckým revírem.

Ópusztaszeg, Fesztyho panoramatický obraz

Hódmezővásárhely (G6) Je městem maďarského venkova s největší rozlohou, proslaveným lidovým uměním z přilehlých samot a usedlostí. Vyhledávané jsou plátěné ubrusy a polštáře s květinovými vzory vyšívanými barevnou vlnou i zdejší svérázná keramika. Nejkrásnější díla lidového hrnčířství jsou vystavena v csúcském Hrnčířském domě. Bohatá expozice Muzea městské historie nás zavede až do dob před sedmi tisíci lety. Okolním samotám se zase věnuje muzeum v blízké obci **Kopáncs (E6)**, ve kterém se můžeme prostřednictvím památek seznámit s typickým životním stylem samot a selských usedlostí Velké nížiny.

SLANITÁ jezera a písečné duny

Bugac, pětispižeň z pusty

Bugac (D5) Meziřící Dunaje a Tisy a v roce 1975 založený *Národní park Kiskunsági (C-D5)* jsou pokladnicí nejen přírodních, ale i národopisných hodnot. Zdejší neobyčejná slaná jezera a mrtvá ramena řek jsou cílovou stanicí nejen pro rybáře a příznivce vodní turistiky, ale pro každého, kdo je zvědav na zvláštní krásu této roviny a jedinečně nádherných hájů. V okolí obce Apaj žije největší stádo uherského šedého skotu. V oblasti Kiskunság najdeme soustavu slaných jezer s největší rozlohou v zemi, která je důležitou zastávkou tažných ptáků. Nevšedním přírodním útvarem v kraji mezi Dunajem a Tisou je dlouhé pásmo písečných dun, mezi něž patří dvě mohutné a dodnes pohyblivé písečné návěje žluté pouštní barvy.

Nejnávštěvovanější a široce daleko známou částí tohoto národního parku je pusta Bugac. Tradiční chov dobytka za studena, písečné duny a prastarý jalovcový porost dodávají této jedenáctihektarové ploše stepní pusty na kurióznosti a UNESCO ji prohlásilo za biorezervaci. Část chráněného území se sice nesmí navštěvovat, ale i tak nabízí Bugac hojnost zážitků. Návštěvníci se tu mohou projet v povoze s koňským zápřahem nebo přímo na hřbetě koně, mohou zažít přívál nespoutané síly stáda koní hřmotně se

řítícího pustom, mohou pozorovat volně žijící šedý skot a ovce. Nejúžasnější podívanou Bugackého turistického centra je "pětka z pusty", při které jezdec řídí tři vpředu a dva vzadu cválající koně, balancuje rozkročen na hřbetech těch zadních. V Pastýřském muzeu je výstava na téma přírodních hodnot a pastýřského života. V oblíbené Bugacké čárdě můžeme ochutnat původní pokrmy z pusty.

Kecskemét (D5) Je to staré kupecké město na obchodní trase Vídeň-Budapešť-Bělehrad, k jehož světové proslulosti přispívá mimo jiné zde vyráběné hungarikum – keckemétská meruňkovic. Město je známé svými svéráznými secesními budovami. Městská radnice, zdobená barevnými květinovými motivy, je jednou z nejkrásnějších veřejných budov v Maďarsku. (Z radniční věže zaznívá každou hodinu zvonkohra, kterou složil slavný maďarský komponista a hudební pedagog Zoltán Kodály.) Rovněž květinovými motivy je dekorován palác zvaný Cifrapalota, dnes sídlo městské galerie, nejúžasnější dílo maďarské secese. Kecskemét je městem muzeí, ve kterých jsou ke shlédnutí ojedinělé sbírky. Patří k nim Szókratáténusz –

Velká nížina, jezdci na koních

Kiskunmajsa, lázeňské a termální lázně

Muzeum a ateliér hraček, Muzeum naivních umělců a Maďarské muzeum fotografie. Se světoznámou Kodályovou učební metodou se ve zdejších Hudebně pedagogickém ústavu seznamuje mnoho zahraničních posluchačů.

Kiskunhalas (D6) Město krajky odměněné Velkou cenou. Halašská, šitou technikou zhotovovaná jemná krajka, si vysloužila toto mezinárodní uznání na Světové výstavě v Bruselu v roce 1958. Nejkrásnější výtvořky zdejších krajkářek můžeme shlédnout v Domě krajek, kde se nabízí i možnost poznat tajy tohoto umění. V Kiskunhalasi najdeme jako jedinou v regionu provozovanou synagogu, postavenou v pozdně klasicistickém slohu. Jezera v okolí města – Kun-Fehér, Sós – jsou vyhledávaným cílem rekreačních a rybářů.

Kiskunmajsa (D5-6) Přívětivé mladé město je oblíbeným rekreačním místem milovníků koupání. Lázeňské lázně uprostřed pusty jsou jak se patří, s krytými i otevřenými bazény a s vodními atrakcemi. Léčivá voda přináší úlevu především revmatikům a pacientům s nemocnými klouby.

Kiskőrös (C5) Město hroznů, vína a poezie. Narodil se zde největší básník maďarského písemnictví, Sándor Petőfi, jehož básně byly přeloženy do většiny jazyků světa. V básníkově rodném domku je dnes muzeum. A podobně jako na mnoha dalších místech Velké nížiny, i v tomto městě byla nalezena léčivá voda s velkou koncentrací jódu.

Kecskemét, palác Cifrapalota

Kiskőrös, rodný dům Sándora Petőfiho

Podél největší řeky

Podél toku Dunaje Na západě je jižní část **Velké nížiny** ohraničena největší maďarskou řekou, Dunajem. Všechny obce na východním břehu řeky jsou s Dunajem těsně spjaty, už v dávných dobách poskytoval jejich obyvatelům zdroj obživy. V podunajském pásmu má tradici rybaření ale i vinařství. Vyplatí se vyhledat prastaré sklepy v obci **Solt (C5)**. Více než 500 sklípků vyhloubených v zemi nabízí příležitost k ochutnávce vín a s vinařskou kulturou okolí se můžeme seznámit ve Sklepním muzeu.

Jednou z nejoblíbenějších rekreačních zón na úseku Dunaje protékajícího Velkou nížinou je **jezero Szelidi (C5)**, vytvořené mrtvým ramenem řeky, bohaté na jód a sůl, jehož vody se už ve středověku používalo k hojení ran. Dnes se jí léčí nemoci pohybového ústrojí. Jiný druh léčivé vody nalezneme o něco jižněji, v termálních lázních **Dávod (C7)**. Toto draselno-hořečnaté zřídlo je účinné nejen proti revmatismu, ale formou pitné kúry může i předcházet zubním kazům.

V obci Harta (C5) si zasluhuje pozornost skanzenový dům německého etnika, obec **Apostag (C5)** zase získala cenu Europa Nostra za výborně zrestaurovanou barokní synagogu z 18. století. Postupujeme-li dále na jih, dorazíme

k Národnímu parku Duna-Dráva, k nenarušené vodní divočině chráněné zvířena a ptáků. Neobyčejným skrytým pokladem této oblasti je ostrov **Veránka**, zahalený opravdovou džunglí pobřežního porostu a dostupný jen na člunu.

Do kraje kolem Dunaje a jeho mrtvých ramen se lze vydat i úzkokolejnou železnicí nebo na kole.

Kalocsa (C5) Jednou z nejslavnějších paprikářských oblastí venkova je město Kalocsa a jeho okolí. V tomto městě má paprika vlastní muzeum. Na verandách přízemních domů se suší růžence červených lusků na umletí. Kalocsa však proslula nejenom paprikou, ale i lidovou tvořivostí. Pod šikovnými rukama malujících žen se na stěnách a na nábytku objevují vzory představující luční květy.

A to je základní motiv pro vyšívání ubrusy i lidové kroje. Nejkrásnější z krojů jsou vystaveny ve Skanzenovém domě, starém 200 let. Kalocsa je po tisíc let arcibiskupským sídlem s velkolepou barokní katedrálou a arcibiskupským palácem.

Hajós, řada sklípků

Hajós (C6) Na neobyčejném zážitku bude mít účast ten, kdo zavítá do Hajóse, vesnice vinných sklepů, které jsou architektonickou raritou evropského významu. Malé lisovny vín se střechou z tašek a okny, skrývající vinný sklep, se tu tisknou na sebe tak, jako obytné domky na skutečné vesnické ulici. V 1200 hajóšských ve spraši vyhloubených sklepech se čepuje vynikající víno. Vinaři přijímají návštěvníky stejně srdečně ve všední dny i o svátcích, pořádají ochutnávky vín a pasují rytíře vinařského řádu. Lisovny vín s jednotným rozměrem postavili němečtí přistěhovalci usazující se tu v 18. století. Z poutního místa Bussen ve své rodné zemi si s sebou přivezli z kostela gotickou Madonu, a tím se okolí obce Hajós stalo poutním místem.

Baja (C6) Jedno z nejkrásnějších mnohonárodnostních maďarských městeček Podunají, ve kterém spolu po staletí žijí Maďaři, Němci, Chorvati a Srbové. Dějiny města čítají více než tři sta let. V 19. století byla Baja hned po Pešti největším překladištěm obilí. Na místních trzích se obchodovalo ve velkém. Někdejší bohatství města se zrcadlí v jeho náročných veřejných budovách a na okázalém kostele. Ústředím městského života je náměstí Sv. Trojice, které v půlkruhu obklopují nejkrásnější budovy, mezi nimi i neorenesanční radnice. Jedna jeho strana se otvírá na mrtvé rameno řeky Šugovica. Baja se dostala i do Guinnessovy knihy rekordů za výkon při vaření kotlíkové rybí polévky pod širým nebem. Vždy o druhé červencové sobotě se tu jednou za rok na ústředním náměstí a v okolních ulicích ve dvou tisících kotlíků naráz vaří proslulá bajská rybí polévka.

Baja, Hlavní náměstí

Vaření rybí polévky

Kalocsa, lidový kroj

Kalocsa, katedrála

Kanceláře Tourinform

Náše nonstop kontakty

Budapešť V., Sütő u. 2. (Deák tér)
Automatická linka Tourinform (0–24 hod.):
06-80-630-800 (z Madarska)
+36-30-30-30-600
Tourinform telefonní služba (0–24 hod.):
+36-1-438-80-80
Pošta: Budapešť H–1548
Fax: +36-1-488-8661
E-mail: hungary@tourinform.hu
www.hungary.com

Abádszalók, H–5241
Füzes Kemping, Strand út 2.
Tel.: +36-59-535-346
Fax: +36-59-35-345 (01. 05.–30. 10.)
H–5241 Deák Ferenc u. 1/17.
Tel./fax: +36-59-357-376
abadszalok@tourinform.hu

Baja, H–6500
Szentháromság tér 5.
Tel.: +36-79-420-793
Tel./fax: +36-79-420-792
baja@tourinform.hu

Békéscsaba, H–5600
Szent István tér 9.
Tel./fax: +36-66-441-261
bekescsaba@tourinform.hu

Berekfürdő, H–5309
Berek tér 11.
Tel.: +36-59-519-007
Fax: +36-59-319-408
berekfurdo@tourinform.hu

Berettyóújfalú, H–4100
József Attila u. 35.
Tel./fax: +36-54-400-718
berettyoujfalu@tourinform.hu

Cserkeszlő, H–5465
Fürdő u. 1/A
Tel.: +36-56-568-466
Fax: +36-56-568-465
cserkeszlo@tourinform.hu

Csongrád, H–6640
Szentháromság tér 8.
Tel./fax: +36-63-570-325
csongrad@tourinform.hu

Debrecen, H–4024
Piac u. 20.
Tel.: +36-52-412-250, +36-52-316-419
Fax: +36-52-535-323
debrecen@tourinform.hu

Debrecen, H–4020 (župní)
Kálvin tér 2/A
Tel.: +36-52-534-544, +36-52-534-545
Fax: +36-52-532-705
tourinform@c2.hu, hajdu-m@tourinform.hu

Gyomaendrőd, H–5500
Erzsébet liget 2.
Tel.: +36-66-386-851, +36-66-386-039/13 čísla
linka
Fax: +36-66-283-288
gyomaendrod@tourinform.hu

Gyula, H–5700
Kossuth L. u. 7.
Tel.: +36-66-561-681
Tel./fax: +36-66-561-680
bekes-m@tourinform.hu

Hajdúböszörmény, H–4220
Kálvin tér 6.
Tel./fax: +36-52-561-851, +36-52-561-852
hajduboszormeny@tourinform.hu

Hajdúnánás, H–4080
Fürdő u. 7.
Tel./fax: +36-52-702-223 (15. 06.–31. 08.)
H–4080 Köztársaság tér 6.
Tel./fax: +36-52-382-076
hajdunanas@tourinform.hu

Hajdúszoboszló, H–4200
Szilfákajla u. 2.
Tel./fax: +36-52-558-928, +36-52-558-929
hajduszoszlo@tourinform.hu

Hódmezővásárhely, H–6800
Szegefu u. 3.
Tel./fax: +36-62-249-350
hodmezovasarhely@tourinform.hu

Hortobágy, H–4071
Páztormúzeum, Petőfi tér 1.
Tel./fax: +36-52-589-321 (02. 15.–12. 15.)
H–4071 Czinege János u. 1.
Tel.: +36-52-589-110
Fax: +36-52-369-109
hortobagy@tourinform.hu

Jászapáti, H–5130
Tompa M. u. 2.
Tel./fax: +36-57-441-008, fax: +36-57-441-081
jaszapati@tourinform.hu

Jászberény, H–5100
Lehel vezér tér 33.
Tel.: +36-57-411-976/16 čísla linka
Tel./fax: +36-57-406-439
jaszbereny@tourinform.hu

Karcag, H–5300
Dózsa György u. 5–7.
Tel./fax: +36-59-503-225
karcag@tourinform.hu

Kecskemét, H–6000
Kossuth tér 1. (mestská)
Tel./fax: +36-76-481-065
kecskemet@tourinform.hu

Kisköre, H–3384
Kossuth L. utca 8.
Tel./fax: +36-36-358-023
kiskore@tourinform.hu

Kiskőrös, H–6200
Petőfi tér 4/A
Tel.: +36-78-514-850, +36-78-514-851
Fax: +36-78-414-850
kiskoros@tourinform.hu

Kiskunmajsa, H–6120
Zárda u. 2.
Tel./fax: +36-77-481-327
kiskunmajsa@tourinform.hu

Kistelek, H–6760
Kossuth u. 5–7.
Tel.: +36-62-597-420
Fax: +36-62-598-102, +36-62-598-107
kistelek@tourinform.hu

Kisújszállás, H–5310
Deák Ferenc u. 6.
Tel./fax: +36-59-520-672
kisujszallas@tourinform.hu

Makó, H–6900
Széchenyi tér 22.
Tel./fax: +36-62-210-708
mako@tourinform.hu

Mezőtúr, H–5400
Szabadság tér 17.
Tel.: +36-56-550-637
Tel./fax: +36-56-350-901
mezotur@tourinform.hu

Mórahalom, H–6782
Röszkei u. 2.
Tel./fax: +36-62-280-294
morahalom@tourinform.hu

Nagykőrű, H–5065
Május 1. út 1.
Tel./fax: +36-56-496-305
nagykoru@tourinform.hu

Nyíracsád, H–4262
Petőfi tér 3.
Tel./fax: +36-52-207-271
nyiracsag@tourinform.hu

Nyíregyháza, H–4400
Országzászló tér 6.
Tel./fax: +36-42-504-647, +36-42-504-648
szabolcs-m@tourinform.hu

Ópusztaszer, H–6767
Szoborkert 68.
Tel.: +36-62-275-133/121 čísla linka
Fax: +36-62-275-007
opusztaszer@tourinform.hu

Orosháza, H–5904
Fasor u. 2/A
Tel./fax: +36-68-414-422
oroshaza@tourinform.hu

Pusztamérges, H–6785
Ifjúság tér 1.
Tel./fax: +36-62-286-702
pusztamerges@tourinform.hu

Ruzsa, H-6786
Alkotmány tér 2.
Tel./fax: +36-62-585-210
ruzsa@tourinform.hu

Sóstógyógyfürdő, H-4431
Nyíregyháza Sóstógyógyfürdő, Vodojem
Tel./fax: +36-42-411-193 (15. 05.-15. 09.)
H-4400 Nyíregyháza, Damjanich u. 4-6. (v sezóně)
Tel./fax: +36-42-402-115
sostofurdo@tourinform.hu

Szarvas, H-5540
Kossuth tér 3.
Tel.: +36-66-210-062
Tel./fax: +36-66-311-140
szarvas@tourinform.hu

Szeged*, H-6722
Tábor u. 7/B (župní)
Tel.: +36-62-548-092
Fax: +36-62-548-093
csongrad@tourinform.hu

Szeged, H-6720
Dugonics tér 2. (městská)
Tel.: +36-62-488-699
Tel./fax: +36-62-488-690
szeged@tourinform.hu

Szeghalom, H-5520
Szabadság tér 10-12.
Tel./fax: +36-66-470-380
szeghalom@tourinform.hu

Szolnok, H-5000
Ságvári krt. 4.
Tel.: +36-56-420-704
Fax: +36-56-341-441
szolnok-m@tourinform.hu

Tiszacsege, H-4066
Fő u. 38.
Tel.: +36-52-588-036
Fax: +36-52-588-037
tiszacsege@tourinform.hu

Tiszafüred, H-5350
Fürdő út 21.
Tel./fax: +36-59-511-123, +36-59-511-124
tiszafured@tourinform.hu

Tiszaújváros, H-3580
Széchenyi út 27.
Tel./fax: +36-49-540-238, +36-49-540-239
tiszaujvaros@tourinform.hu

Tótkomlós, H-5940
Marx u. 15.
Tel./fax: +36-68-462-908
totkomlos@tourinform.hu

Vásárosnamény, H-4800
Szabadság tér 33.
Tel.: +36-45-570-206
Tel./fax: +36-45-570-207
vasarosnameny@tourinform.hu

*Kancelář nemá hodiny pro veřejnost,
informace poskytuje písemně nebo
telefonicky.

Národní parky

Správa Národního parku Hortobágy
Debrecen, H-4024 Sumen u. 2.
Tel.: +36-52-529-920, Fax: +36-52-529-940
www.hnp.hu

Správa Národního parku Kiskunság
Kecskemét, H-6000 Liszt F. u. 19.
Tel.: +36-76-482-611, Fax: +36-76-481-074
www.knp.hu

Správa Národního parku Körös-Maros
Návštěvnícké centrum Körösvölgy
Szarvas, H-5540 Anna-liget 1.
Tel.: +36-66-313-855, Fax: +36-66-311-658
www.kmnp.hu

Správa Národního parku Duna-Dráva
Pécs, H-7625 Tettye tér 9.
Tel.: +36-72-517-200, Fax: +36-72-517-229
www.ddnp.hu

Nouzové volání

Záchranná služba: 104
Policie: 107
Hasiči: 105

Vážené dámy a pánové!

Cílem maďarské turistické Maďarská turistika a. s. je poskytnout potřebné informace všem, kteří se chystají na cesty. Při sestavování našich prospektů hodláme v co největší míře brát v úvahu oblasti Vašeho zájmu, proto bychom se na Vás v blízké budoucnosti rádi obrátili se stručným dotazníkem, ve kterém Vám položíme několik otázek ohledně užitečnosti informací obsažených v našich publikacích. Budete-li ochotni se této anketě zúčastnit, ZAŠLETE NÁM LASKAVĚ SVÉ JMÉNO, POŠTOVNÍ A E-MAILOVÉ SPOJENÍ, A to buď e-mailem na adresu kiadvany@hungarytourism.hu, nebo poštou na adresu Magyar Turizmus Rt., H-1548 Budapest. Vyplněné a odeslané kupóny budou každý rok v květnu zařazeny do slosování, ve kterém máte šanci na získání hodnotné ceny. Výhrou je víkendový pobyt v hotelu na území Maďarska s plnou penzí pro dvě osoby. (V ceně jsou zahrnuty i cestovní náklady, ale cestu lze zahájit jen z takového města, z něhož startují pravidelné linky maďarské letecké společnosti MALÉV.) Výherce uvědomíme o výhře písemně.

Maďarská turistika a. s., www.hungary.com

Příjmení: _____ **Jméno:** _____

Adresa: _____

E-mail: _____

Sdělením výše uvedených údajů dáváte zároveň souhlas k tomu, aby Maďarská turistika a. s. využila Vašich osobních údajů k vlastním marketingovým akcím a anketám, přičemž se Maďarská turistika a. s. se zavazuje k tomu, že tyto údaje nedá k dispozici třetím osobám. V souladu s právní úpravou evidence v zájmu ochrany osobních údajů disponuje Maďarská turistika a. s. identifikačním kódem **359-0001**.

Zahraniční zastoupení společnosti Maďarská turistika a. s.

Belgie

Office du Tourisme de Hongrie
(Hongaars Verkeersbureau)
B-1050 Bruxelles, Avenue Louise 365
(B-1050 Brussel, 365 Loizalaan)
Tel: (32 2) 346 8630, 648 5282
Fax: (32 2) 344 6967
E-mail: htbrussels@skynet.be
www.visithongrie.be

Česká republika

Maďarská Turistika
140 21 Praha 4, 5. května 65
Tel: (420 261) 174 166, 174 167
Fax: (420 261) 174 169
E-mail: htprague@hungarytourism.hu
hutourco@bohem-net.cz
www.madarsko.cz

Čína

Ta Yuan Diplomatic Compound 3-1-41,
100600 Beijing (Pekín),
1 Xin Dong Road
Tel: (86-10) 6532 3845; (86-10) 6532 3182
Fax: (86-10) 6532 5131
itdchina@netchina.com.cn

Dánsko

Ungarns Turistkontor (informační kancelář)
DK-2100 København Ø, Strandvejen 6
Tel: (45 39) 161 350 (po-ct:
9:00-12:00/12:30-14:30, pá: 9:00-12:00)
Fax: (45 39) 161 355
E-mail: htcopenhagen@mail.dk
www.ungarn.dk

Finsko

Unkarin Matkailutoimisto (informační kancelář)
00100 Helsinki, Kaisaniemenkatu 10
Tel: (358 9) 8240 1040 (telefon v pracovní době
od 9 do 14 hod., od 8 do 13 hod. SEČ, mimo
pracovní dobu záznamník)
Fax: (358 9) 8240 1041
E-mail: hthelsinki@hungarytourism.hu
hthelsinki@hungarytourism.inet.fi
www.unkarinmatkailu.fi

Francie

Office du Tourisme de Hongrie
75116 Paris, 140 avenue Victor Hugo
Tel: (33 1) 5370 6717, 5370 6718
Fax: (33 1) 4704 8357
E-mail: htparis@hungarytourism.hu
othon@club-internet.fr
www.hongrietourisme.com
Minitel: 36150thongrie

Holandsko

Hongaars Verkeersbureau
2593 BS Den Haag, Laan van Nieuw Oost Indie 271
Tel: (31 70) 320 9092
Fax: (31 70) 327 2833
E-mail: httenhama@hungarytourism.hu
hong@euronet.nl
www.hungarytourism.nl

Irsko

Hungarian National Tourist Office
Hungarian Embassy, Dublin 2, 2 Fitzwilliam Place
Tel: (353 1) 6612 879
Fax: (353 1) 6612 889
E-mail: info@visithungary.ie
www.visithungary.ie

Itálie

Ufficio Turistico Ungherese
20145 Milano, Via Alberto Da Giussano 1.
Tel: (39 02) 4819 5434, fax: (39 02) 4801 0268
E-mail: htmilan@hungarytourism.hu
ungotour@tin.it
www.turismoungherese.it
Punto d' Informazione
00187 Roma, Via Sallustiana 23.
Tel/fax: (39 06) 4744 836
E-mail: romaungotour@virgilio.it

Japonsko

Hungarian National Tourist Office
106-0031 Tokyo, Minato-ku, Nishiazabu 4-16-13,
28 Mori Building 11F
Tel: (81 3) 3499 4953
Fax: (81 3) 3499 4944
E-mail: info@hungarytabi.jp
www.hungarytabi.jp

Německo

Ungarisches Tourismusamt
D-10178 Berlin, Neue Promenade 5
Tel: (49 30) 243 146 0
Fax: (49 30) 243 146 13
E-mail: ungarn.info.berlin@t-online.de
www.ungarn-tourismus.de

Ungarisches Tourismusamt
D-80637 München, Dom Pedro Str. 17
Tel: (49 89) 1211 5230, 1211 5253
Fax: (49 89) 1211 5251
E-mail: ungarn.info.muc@t-online.de
www.ungarn-tourismus.de

Ungarisches Tourismusamt
D-60528 Frankfurt am Main, Lyoner Strasse 44-48.
Tel: (49 69) 9288 460
Fax: (49 69) 9288 4613
E-mail: ungarn.info.frankfurt@t-online.de
www.ungarn-tourismus.de

Polsko

Narodowe Przedstawicielstwo
Turystyki Wegierskiej w Polsce
00-464 Warszawa, ul. Szwoleżerów 10.
Tel: (48 22) 841 3024, fax: (48 22) 841 4157
E-mail: htWarsaw@hungarytourism.hu
huntour@waw.pdi.net
www.wegry.info.pl

Rakousko

Ungarisches Tourismusamt
A-1010 Wien, Opernring 5/2. Stk.
Tel: (43 1) 585 20 1213, 585 20 1214
Fax: (43 1) 585 20 1215
E-mail: htvienna@hungarytourism.hu
www.ungarn-tourismus.at

Rumunsko

Consulatul General al Republicii Ungare,
Sectia Turism
3400 Cluj-Napoca, C.P. 352
Tel/fax: (40 264) 440 547
E-mail: htcluj@hungarytourism.hu
htcluj@codex.ro

Rusko

Buro Torgovogo sovetnika po turizmu
Vengerskoj Respubliki
(Бюро Торгового советника по туризму
Венгерской Республики)
123242 Moskva, Krasznaja Presznja ul. 1-7

(в РФ 123242 Москва, ул. Красная Пресня д.1-7)
Tel: (70 95) 363 3962/3241, 3287, 3288 čísla linek
Fax: (70 95) 363 3963
E-mail: htmoscow@hungarytourism.hu
htmoscow@huntourmow.sovintel.ru
www.hungary.ru

Spojené státy americké

Hungarian National Tourist Office
N.Y. 10155-3398 New York,
150 East 58th Street, 33rd Floor
Tel: (1 212) 355 0240, Fax: (1 212) 207 4103
E-mail: htnyork@hungarytourism.hu
hnto@gothungary.com
www.gothungary.com

Slovensko

Vel'vyslanectvo Maďarskej Republiky,
Obchodné Oddelenie
81106 Bratislava, Palisády 40
Tel: (421) 2 5443 3580
Fax: (421) 2 5441 6366
itdbratislava@moz.sk madarska.turistika@nextra.sk
www.hungarytourism.sk; www.madarsko.sk

Španělsko

Oficina Nacional de Turismo de Hungría
28020 Madrid, Avenida de Brasil 17, Piso 10, Puerta B
Tel: (34 91) 556 9348
Fax: (34 91) 556 9869
E-mail: htmadrid@hungarytourism.hu
kepviselet@hungariatourismo.com
www.hungariatourismo.com

Švédsko

Ungerska Turistbyran I Norden
S-114 34 Stockholm, Birger Jarlsgatan 22.
Tel: (46 8) 20 40 40
(telefon v pracovní době od 9 do 15 hod.,
mimo pracovní dobu záznamník)
Fax: (46 8) 611 7647
E-mail: htstockholm@hungarytourism.hu
htstockholm@swipnet.se
www.ungernturism.org; www.ungarnturisme.com

Švýcarsko

Ungarisches Tourismusamt
CH-8035 Zürich, Stampfenbach Str. 78
Tel: (41 1) 361 1414
Fax: (41 1) 361 3939
E-mail: htzurich@hungarytourism.hu
hungtourism@swissonline.ch
info@ungarn-tourism.ch
www.ungarn-tourism.ch

Ukrajina

Komercijnij Viddil Posolstva Ugorskojji Respubliki
Informacijne Bjuro "Ugorshina-Turizm"
01034 Kijev, vul. Striletska 16.
Tel/fax: (380 44) 228 0811
E-mail: htkiev@hungarytourism.hu
migs@iptelecom.net.ua
www.ugor.kiev.ua

Velká Británie

Hungarian National Tourist Office
SW1X 8 AL London, 46, Eaton Place
Tel: (44 207) 823 1032, 823 1055
Fax: (44 207) 823 1459
E-mail: htlondon@hungarytourism.hu
htlondon@btinternet.com
www.hungarywelcomesbritain.com

Debrecen, květinový karneval

Programy

Řezání výhonků révy na sv. Vincence	leden	Ópusztaszer (D5)
Renesanční karneval	únor	Gyula (F5)
Debrecínská maškaráda	únor	Debrecen (G3)
Mezinárodní soutěž ve vaření "cinke" (lidové jídlo z brambor)	únor	Szatmárcseke (H2)
Jarní festival	řezen	Kecskemét (D5)
Jarní festival	řezen	Békéscsaba-Gyula-Békés (F5)
Debrecínský jarní festival a výstava	řezen	Debrecen (G3)
Szolnocký hudební festival	řezen-květen	Szolnok (E4)
Rostlinářské dny na Velké nížině	duben	Mezőhegyes (F6)
Mezinárodní soutěž v disciplínách Dragbike a Streetfighter	květen-červenec	Kunmadaras (F3)
Hunniális	červen	Ópusztaszer (D5)
Festival operety	červen	Makó (E6)
Setkání měst oblasti Hajdú - Folkové dny v Szoboszló	červen	Hajdúszoboszló (F-G3)
Mezinárodní festival vojenských kapel	červen	Debrecen (G3)
Festival jezera Tisza	červen-srpen	Jezero Tisza (E3)
Triatlonový festival	červen	Kisköre (E3)
Cykklus "Léto v Abádszalóku"	červen-srpen	Abádszalók (E3)
Týden okřídleného draka - Mezinárodní festival pouličních divadel	červenec	Nyírbátor (H2)
Rybí dny	červenec	Tiszafüred (F3)
Gyulajské Hradní divadlo a Večery ve strážním hradu	červenec-srpen	Gyula (F5)
Bajská lidová veselice - Svátek rybí polévky ve městě rybí polévky	červenec	Baja (C6)
Třeňový festival	červenec	Nagykörrű (E4)
Segedínské letní hry	červenec-srpen	Szeged (E6)
Triatlonový velký týden	červenec	Tiszaújváros (F2)
Mezinárodní túra po řece Tise	červenec-srpen	Bustyaháza - Szeged (E6)
Mezinárodní Kodályův festival a seminář	červenec-srpen	Kecskemét (D5)
Léto v Jászberényi a Dny veselí - Festival etnika		
Csángó, Folklorní festival evropských menšin	srpen	Jászberény (D3)
Debrecínský květinový karneval a Karnevalový týden	srpen	Debrecen (G3)
Trh na mostě Hortobágy	srpen	Hortobágy (F3)
Festival "Híros Hét" (Slavný týden)	srpen	Kecskemét (D5)
Den švestek	září	Szarvas (E5)
Mezinárodní festival cibule v Makó	září	Makó (E6)
Szolnocký gulášový festival	září	Szolnok (E4)
Ovocný karneval	září	Nyíregyháza (G2)
Čabajský klobásový festival	říjen	Békéscsaba (F5)
Slavnostní vánoční týdny	listopad	Szeged (E6)
Květinový festival Flora	prosinec	Kecel (C5)

Máte-li v souvislosti s uvedenými programy zájem o podrobnější informace, vyhledejte laskavě naše zastoupení, telefonickou turistickou informační službu Tourinform, nebo navštivte webovou stránku www.hungary.com.

Vydává: Magyar Turizmus Rt.
Návrh a provedení: Geomédia
Foto: Magyar Turizmus Rt., archiv
Mapa: Paulus

